

1. ELS QUIRONÒMIDS

- Elevades poblacions de quironòmids als camps d'arròs poden destruir la llavor sembrada degut a que es mengen l'embrió d'aquesta. I per tant, disminueixen el nombre de plantes establertes.
- Els quironòmids són les larves de la "rendilla", que diposita els ous als camps d'arròs i quan aquests eclosionen, apareixen nombroses larves de quironòmids.
- Aquesta problemàtica apareix quan els camps d'arròs han estat inundats durant un llarg període abans la sembra, ja que el nombre de quironòmids augmenta. És a dir, quan la sembra es realitza tard.

Larva de quironòmid i adult

2. TOTS ELS QUIRONÒMIDS S'ALIMENTEN DE LA LLAVOR D'ARRÒS?

Gènere *Chironomus*

Color roig.
Filtradors i limnívors.

No s'alimenten de les llavors d'arròs.

Gènere *Cricotopus*

Color verd.
Raspadors i limnívors.

Sí s'alimenten de les llavors d'arròs i altres restes vegetals.

3. QUÈ PODEM FER PER EVITAR ELS DANYS PER QUIRONÒMIDS?

Prevenció

- Sembrar als pocs dies després de la inundació.
- Avançar la data d'inundació.
- Fanguejar els camps en lloc de fer aplicacions herbicides contra l'arròs salvatge.

Lluita

- Aplicació de l'insecticida Diflubenzuron 15% (DEVICE SC 15®) al moment inicial de la sembra.
- Llavor tractada amb Clorantraniliprol 62,5% (LUMIVIA®). Tractament de la llavor només per part d'empreses autoritzades.

4. COM SABEM QUE SÓN QUIRONÒMIDS?

El seu moviment característic en forma de 8 permet distingir a "simple vista" els quironòmids d'altres tipus d'invertebrats que habiten a l'arrossar.

PRÀCTICA D'ESTIMACIÓ DEL NIVELL DE RISC DE DANYS PER QUIRONÒMIDS.

Un cop coneixem els *Cricotopus spp.* i els sabem distingir i quantificar, podem estimar el nivell de risc que suposa una determinada població per tal de planificar l'estratègia de control més adient.

Català M.M. i col·laboradors (2013) han establert un sistema seqüencial on es comptabilitzen el nombre de larves de *Cricotopus spp.* mostrejades amb un core¹. En funció del nivell de *Cricotopus spp.* una taula de relació (Taula 1) determinarà l'estratègia de control que cal realitzar. Aquest és un mètode senzill que permet racionalitzar l'ús dels tractaments fitosanitaris, limitant l'aplicació únicament quan el nivell de plaga ho requereix.

¹ Core: cilindre de 7,5 cm de diàmetre i 20 cm d'alçada

• MATERIAL NECESSARI

Core, criba de 250 micres, pipeta Pasteur, safata de plàstic, botes d'aigua i guants.

• PROCEDIMENT

1. Mostrejar tres cores. Enclavar el core a una profunditat de 3-5 cm en la parcel·la i dipositar el volum de terra i aigua de l'interior del core en una safata.
2. Comptabilitzar el nombre de larves de *Cricotopus spp.*
3. Consultar la taula de relació entre el nivell de larves de *Cricotopus spp.* i el risc de danys en la germinació. Si amb el mostreig de 2 cores ja s'assoleix el nivell vermell, no es requerirà mostrejar un tercer core.

• RELACIÓ ENTRE EL NIVELL DE LARVES DE *Cricotopus spp.* I EL RISC DE DANYS EN LA GERMINACIÓ

NIVELL DE RISC	ESTRATÈGIA DE CONTROL
NO HI HA RISC	CAP
RISC MODERAT	ESTAR ALERTA
RISC GREU O MOLT GREU	TRACTAMENT FITOSANITARI IMMEDIAT

Taula 1. Relació entre el nivell de larves de *Cricotopus* i risc de danys en la geminació de les plàntules d'arròs.

	Nombre de larves/core									
CORE 1r	0									
CORE 2n	0			1-5			6-10			>10
CORE 3r	0	1-5	6-10	0	1-5	6-10	0	1-5	6-10	
CORE 1r	1-5									
CORE 2n	0			1-5			6-10			>10
CORE 3r	0	1-5	6-10	0	1-5	6-10	0	1-5	6-10	
CORE 1r	6-10									
CORE 2n	0			1-5			6-10			
CORE 3r	0	1-5	6-10	0	1-5	6-10				
CORE 1r	>10									
CORE 2n	0			1-5						
CORE 3r	0	1-5	6-10							

Català, M., Tomás, N. y Pla, E. (2013). Claves para estimar los niveles de riesgo de daños por *cricotopus* (Diptera: Chironomidae) en el arroz. PHYTOMA. Num 251: 48-49.

